

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ
ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ**

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА
У ВИСОКОСМИСЛОВИМУ ПОЛІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ»**

**31 БЕРЕЗНЯ 2021 Р.
РІВНЕ**

УДК 373.3.011.3-051:005.336.5

ББК 74.204.2

П- 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Рецензенти:

Безкоровайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Рівненського державного гуманітарного університету

Журба К.О., доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник лабораторії морального, громадянського та міжкультурного виховання Інституту проблем виховання НАПН України

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Рівне, 31 березня 2021 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2021. 216 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми Всеукраїнської науково-практичної конференції «Професійний розвиток педагога у високосмисловому полі сучасної освіти».

У виданні висвітлюються питання розвитку освіти в Україні, особливості організації освітнього процесу в закладах освіти, вимоги суспільства до професійного розвитку педагога у високосмисловому полі сучасної освіти.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного
гуманітарного університету, 2021.
Укладання.

© Автори статей, 2021

- залучати зацікавлених спеціалістів інших установ і організацій для творчої реалізації сучасних завдань, поставлених перед педагогічною громадськістю закладів позашкільної освіти;
- враховувати рівень професійної компетентності, потреби профільних закладів позашкільної освіти для удосконалюючи систему підвищення кваліфікації педагогічних кадрів тощо [1].

Відповідно концепції «Нової української школи» у процесі професійної підготовці педагог закладу позашкільної освіти має оволодіти знаннями: 1) з основ методичної роботи і методики педагогічних досліджень; 2) сучасних досягнень психолого-педагогічної, методичної науки і досвіду роботи педагогічних колективів інших закладів позашкільної освіти як свого регіону, так і за його межами; 3) з проблем діяльності сучасних закладів позашкільної освіти, організації освітнього процесу в них, розвитку позашкільної освіти в країні, регіоні та за їх межами; 4) щодо потреб і вимог до створення системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів [3].

Підсумовуючи вищезначене, відповідно до вимог реалізації концепції «Нова українська школа» система професійної підготовки педагога закладу позашкільної освіти в умовах має постійно сприяти формуванню педагогічних кадрів з високим рівнем професіоналізму, інноваційним творчим стилем аналітичного мислення, високими комунікативними та організаційними здібностями.

Список використаних джерел:

1. Впровадження сучасного змісту позашкільної освіти: підготовка педагогів: методичні рекомендації / [В.В. Вербицький, А.В. Корнієнко, В.В. Мачуський]. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 144 с.
2. Закон України «Про позашкільну освіту» № 1841-III. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.
3. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей. Київ, 2018.

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ

Боровець Олена Віталіївна,

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний
університет, м. Рівне

Свроінтеграційні процеси, які відбуваються в системі освіти ХХІ ст., зумовлюють переосмислення та оновлення підходів до проектування і організації сучасного освітнього середовища, впровадження нових форм, методів та

технологій, які забезпечать підвищення якості освіти. Подолання стихійності, чітка орієнтація на кінцевий результат, логічний взаємозв'язок між складовими процесів та явищ в освітньому просторі – це ті необхідні характеристики, які повинні бути притаманні сучасному освітньому процесу, і одним із шляхів досягнення цієї мети є широке застосування педагогічного моделювання як методу системного дослідження і проектування, управлінської та пізнавальної діяльності.

Проблемі педагогічного моделювання присвячено дослідження багатьох науковців. Так, О. Борисова, Л. Карасьова досліджують теоретичні основи моделювання діяльності викладача ЗВО, Є. Лодатко – особливості моделювання в педагогіці в контексті розвитку інформаційних відносин. О. Пономарьов і С. Заветний аналізують соціальну складову в моделюванні діяльності фахівця. Різні аспекти проблеми моделювання професійної діяльності фахівців висвітлюються в наукових працях А. Вербицького, В. Загвязинського, Л. Семушиної та інших.

У працях сучасних учених (С. Мартиненко, І. Новіков, О. Савченко, В. Штофф) стверджується думка про те, що моделювання глибоко проникає в теоретичне мислення і практичну діяльність людини. В галузі педагогічної науки визнано, що одним із важливих напрямів пошуку шляхів підвищення якості освіти є розробка моделей освітніх процесів та явищ.

На думку О. Савченко, моделювання – це метод дослідження об'єктів на їхніх моделях-аналогах; побудова і вивчення моделей реально існуючих предметів і явищ і тих, що спеціально сконструйовані [3, с. 490]. Педагогічне моделювання передбачає вивчення і відтворення у спрощеній формі структури багатофакторного явища засобами штучно створеного аналога із застосуванням спеціальних символічних знаків. Сутність педагогічного моделювання розкривається як відображення характеристик існуючої педагогічної системи у спеціально створеному об'єкті. Науково-обґрунтована модель певного процесу дозволяє побачити не лише його статичний стан, але і динаміку, створює умови для прогнозування його розвитку.

Дослідники стверджують, що «саме моделювання, застосування якого дозволяє прогнозувати розвиток педагогічного процесу, орієнтує педагогів на досягнення кінцевих результатів навчання, забезпечує засвоєння і ефективне використання нових технологій, розвиває системне бачення розв'язання проблем, служить дійовим фактором поліпшення якості роботи закладу освіти» [4, с. 9].

Застосовуючись у педагогічній науці та практиці, педагогічне моделювання виконує низку важливих функцій. У сучасних дослідженнях означеної проблеми аналізуються різні функції: абстрагуюча, синтезуюча, дидактична, прогностична, функція екстраполяції та інтерполяції тощо [1, с. 19].

Абстрагуюча функція передбачає уявне виокремлення певної властивості або ознаки об'єкта, процесу чи явища з метою більш глибокого їх дослідження. Тісно пов'язана з нею дескриптивна функція, яка за рахунок абстрагування моделі дозволяє достатньо просто пояснити досліджувані явища та процеси. Синтезуюча функція передбачає можливість поєднання у моделі властивостей

багатьох різних предметів, явищ і процесів. Евристична функція означає можливість тимчасового переключення з реального об'єкта на уявний – його модель. Дидактична функція передбачає застосування моделей (моделювання) з метою підвищення якості та ефективності освітнього процесу. Демонстративні, ілюстративні та навчально-евристичні моделі виконують функцію екстраполяції та інтерполяції, а це означає, що модель надає додаткову, доповнюючу інформацію про досліджуваний об'єкт. Прогностична функція дає можливість передбачати майбутні явища та стани систем і процесів, які моделюються. Важливою є і нормативна функція, що полягає в отриманні відповіді на запитання «як має бути?» відповідно до прийнятих норм.

Усі функції реалізуються комплексно, забезпечуючи різні аспекти застосування моделювання в педагогічній теорії та практиці (гносеологічний, загальнометодологічний, психологічний) [2, с. 25].

Таким чином, педагогічне моделювання через багатофункціональність і різновекторність сфери застосування забезпечує реалізацію сучасних підходів до організації освітнього процесу та сприяє підвищенню якості освіти.

Список використаних джерел:

1. Моделювання професійної підготовки фахівців в умовах євроінтеграційних процесів: монографія / за ред. С. С. Вітвицької. Житомир: Вид. О. О. Євенок, 2019. 304 с.
2. Сабатовська І. С., Кайдалова Л. Г. Моделювання діяльності фахівця: навч. пос. Харків: НФаУ, 2014. 180 с.
3. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти: підручник. Київ: Грамота, 2012. 504 с.
4. Столяренко О В., Столяренко О. В. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця: навч.-мет. пос. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 196 с.

ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Бричок Світлана Борисівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний
університет, м. Рівне

Сучасний процес модернізації вищої освіти, у тому числі і педагогічної, проходить у контексті світових, європейських освітніх тенденцій. Перетворення у сфері вищої освіти характеризуються багатьма змінами, серед них виділяється

З М І С Т

Бех Іван Дмитрович	
МІЖВКІВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ І ЦІННІСНІ ГРАДАЦІЇ ЗРОСТАЮЧОЇ ОСОБИСТОСТІ _____	3
Адамець Наталія Миколаївна	
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ _____	11
Альохін Михайло Михайлович	
ТЮТОРСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ТЮТОРСЬКОГО СУПРОВІДУ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ _____	14
Андруїв Катерина Василівна	
ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ ЯК НАУКОВА ПРОБЛЕМА _____	16
Бабак Оксана Петрівна	
ДУХОВНО-МОРАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ _____	18
Білик Марія Василівна	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ _____	21
Богданець Наталія Русланівна, Міщениця Оксана Миколаївна	
ПРОБЛЕМА РОЗВИТКУ ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ _____	23
Бойко Анна Едуардівна	
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГА ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНЬСКА ШКОЛА» _____	26
Борозець Олена Віталіївна	
ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ _____	27
Бричок Світлана Борисівна	
ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ _____	29
Веремчук Алла Петрівна	
ДУХОВНІСТЬ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІДЕЇ ЗАХІДНОЇ ПЕДАГОГІКИ _____	32
Волосянко Марія Василівна, Гринюк Ольга Михайлівна	
ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ У ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОСТОРІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____	35
Наппа Voronina	
KEY ASPECTS OF TEACHING IN INTERCULTURAL CONTEXT _____	37
Гноянець Лілія Олександрівна, Яковичина Тетяна В'ячеславівна	
СПЕЦИФІКА ТА ЗМІСТ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ _____	39
Горбулько Любов Андріївна	
СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ _____	43
Гордійчук Ірина Михайлівна	
ДО ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В ЗССО _____	45
Гордійчук Оксана Євгенівна	
ПІДГОТОВКА МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ ТВОРАМИ ПРО ІНКЛЮЗИВНІСТЬ _____	47